

SLOVENSKI GOSPODAR.

List ljudstvu v poduk.

zhaja vsak četrtek in velja s poštno vred in v Mariboru s pošiljanjem na doma za celo leto 3 gid., za pol leta 1 gid. 60 kr., za četrta leta 80 kr. — Naročnina se pošilja opravnitv v dijaškem sementišču (Knabenseminar). — Deležniki tiskovnega društva dobivajo list brez posebne naročnine.

Posamezne liste prodaja knjigar Novak na volikem trgu po 5 kr. — Rokopisi se ne vračajo, nplačani listi se ne sprejemajo. Za oznanila se plačuje od navadne vrstice, če se natisne enkrat 8 kr dvakrat 12 kr., trikrat 16 kr.

Den zmage in slave!

Ne pozabimo kmalu štajerski Slovenci den 19. avgusta 1884. Zopet smo sijajno pri volitvah za deželni zbor štajerski zmagali ter politične svoje sovražnike tako ob tla tresnoli, da imajo dosta. Vseh 8 poslanskih sedežev smo zopet zasedli, povsod smo nemškutarjem in tujcem dveri pokazali, visokej vladi in vsemu svetu pa zopet dokazali, da smo in da čemo na slovenskih tleh Slovenci biti gospodarji.

- I. V Mariboru dobila sta narodna kandidata g. dr. Radaj od 241 glasov 143. baron Goedel 142, liberallec in znani Hammer-Amboss Schmiderer pa 98 in njegov adjutant stari Kandolini 95.
- II. V Ptujci dobil je č. g. Božidar Raič 135 glasov, liberallec in posilinemec Schoschtreitsch 26.
- III. V Ljutomeru bil je g. Kukovec jednoglasno izvoljen s 116 glasi.
- IV. V Slov. Gradci je č. g. dr. Šuc premagal z 59 glasi liberalca in tujca Gasteigerja, ki je vlovil 33 glasov.
- V. V Celji dobila sta narodna kandidata g. Mihael Vošnjak in dr. Dominkuš vsak po 248 glasov, liberalna kandidata „celjskega lisjaka“ nek nadučitelj Valentinič in Trboveljski župan Loger le ubogih 26 glasov. Kolika sramota „celjskemu lisjaku“ in celjskim širokoustnim zijakom!
- VI. V Brežicah zmagal je g. Jerman s 93 glasi in pobrisal poslanca deserterja Šnideršiča, ki je vplezal komaj do 22 glasov! Živelj vrli volilci slovenski! Živela mila naša domovina!

Volitev Mariborska 19. avgusta.

Dan slavne zmage bil je danes za štajerske Slovence. Kdor ve, s kacimi silnimi sredstvi so ravno pri teh volitvah nasprotniki uplivali na naše ljudstvo, kako so zlasti v Mariborskem okraji z denarjem, pijačo, jedjo, strahovanjem, prigovarjanjem, lažmi in obrekovanjem proti narodnim kandidatom že pri prvotnih volitvah ljudi motili, begali in v nekaterih občinah res premotili, moral je po končani volitvi srčno vesel vsklikniti: Slovenstvo na Štajerskem raste in cvete in ni se mu bati propada.

V Mariboru smo sicer po rezultatu volitev volilnih mož računali na zmago, kajti izvoljenih je bilo nad 140 mož, od katerih se nam je poročalo, da so naše stranke, vendar smo z nekacim strahom pričakovali dneva volitve, ker smo od vseh strani slišali od poskušane podkovanja in silnega pritiska na volilne može, posebno v Slovenjebistriškem okraji bila je strašna agitacija in opravičena skrb, da menj odločni može ne padejo v zanjke Stiegerja et Comp. Pa veselo smo bili iznenadeni in strahu prosti, ko se na predvečer pripeljejo vsi Bistriški volilci, katere smo za narodne šteli, njim na čelu vrli mladi Mlakar iz Hošnice. Tudi od družih straneh, iz Šentlenartskega in Mariborskega okraja so prihajali volilci, tako da nas je bilo zvečer pri volilnem shodu v salonu pri „Stadt Wien“ že nad 80 volilcev. G. dr. Vošnjak je predsedoval, Govorila sta oba kandidata gg. baron Goedel in dr. Radaj in razvila svoj program, kateri je bil popolnem odobren.

Drugo jutro smo se spet zbirali pri „Stadt Wien“. Nemškutarskih agitatorjev tačas ni bilo blizu, ker so vedeli, da pri naših možeh se nič ne da opraviti. Ob 9. uri smo se šteli in z donečimi živioklici konstatovali, da nas je bilo tukaj že 135, tedaj 13 glasov nad absolutno večino. G. dr. Vošnjak se jedenkrat v je-

Včerajšnja številka bila je konfiscirana zaradi članka: „Slovenska zmaga v Mariboru“. Zato ponatisnemo iz „Slov. Naroda“ št. 191 sledeče poročilo:

dernatih besedah poudarja imenitni pomen današnje volitve ne le za Mariborske in štajerske, ampak za vse Slovence. Potem korakamo z godbo na čelu, katera je prišla s Slivniškimi volilci, na volišče.

Nekoliko pozneje prišli so od nasprotne strani liberalci in nemškutarški volilci, pa videlo se je precej, da jih je skoraj za tretjino manj od naših.

Komisija se je morala voliti po glasovanju, pri katerem se je pokazalo, da so imeli Slovenci 143 glasov, nasprotniki pa le 99. Izvoljeni so tedaj bili naši in je predsedoval g. dr. Vošnjak. Glasovanje se je potem mirno vršilo. Le nekaterokrat so se Slovenci smijali, ko kak od nemškutarjev pritirani kmetič ni vedel imenovati svojih kandidatov. Jeden je dejal: Schmidler, drugi spet Schmider, Kandlin, Kandel itd. Za slovenska usta pač neso ta imena. Od 243 upisanih volilcev sta le dva izostala, naša kandidata sta dobila: g. dr. Radaj 143, baron Goedel 142, nasprotnika dr. Schmiderer 93 in Candolini 95 glasov. Ko je predsednik naznanil izid glasovanja, zagrmeli so živioklici po dvorani, katerim so odmevali živio iz vrta, kjer je bilo mnogo slovenskega občinstva iz mesta in iz vseh volilnih okrajev zbranega.

Potem smo se zopet z godbo na čelu vrnili v gostilno „Stadt Wien“, kjer je bil skupni obed za volilce. K temu prišlo je še nad 100 narodnjakov iz Mariborskega in Slovensko-bistriškega okraja, ki so pri prvotnih volitvah povsod pomagali, tako da nas je bilo nad 250 pri obedu. Prvo napitnico govoril je g. baron Goedel cesarju in črnožolti zastavi, drugo g. dr. Radaj volilcem. Potem so se vrstile napitnice, dokler se neso mnogi volilci morali ob 1/23 z vlakom vrniti domov.

Pred 20 leti je dr. Rechbauer dejal, da v petdesetih letih ne bode na Štajerskem več nobenega Slovenca. Mož naj jih gre danes štet in prepričal se bo, ne le da še eksistirajo, ampak da se krepčajo od dne do dne. Leta 1868, ko smo propali z g. Dominkušem, bilo je 70 slovenskih volilcev, leta 1870, ko smo zopet propali, bilo jih je že 86. Leta 1877 pa smo že zmagali s 6 glasovi večine in imeli 106 volilcev, leta 1878 je večina bila 26 in danes 45, narodnih volilcev pa 143. To je uspeh, katerega se morajo veseliti vsi Slovenci, kajti Mariborski okraj je skrajna meja proti naprej se pomikajočemu germanstvu.

Končno ne smemo zamolčati velikanskih zaslug za srečni izid te volitve tistega moža, ki je bil tudi pri prejšnjih tamošnjih volitvah duša in središče vsega volilnega gibanja, gosp. dr. Radaja. Slovenski narod na Štajerskem mu bode hvaležen, da je ravno on v najbolj kritičnih časih neumakljivo stal na braniku tam,

kjer je bil najhuji naval na slovenstvo, ob nemški meji na Štajerskem. Slava mu!

Kako so volilni možje iz sv. Lenartskega in Slov. Bistriskega okraja volili!

Trdna borba, volilna bitka se je vršila 19. t. m v Mariboru na čast Slovcem in v popolno pogubo tajčliberalcem in nemškutarjem. Med tem ko so volilci iz mariborskega in slov. bistriskega okraja središče in levo krilo trdno držali, prasnoli so sv. lenartski junaki nad sovražnika tako gosto in junaško, da so ga celo pomandrali in potlačili. Prišlo je vseh 52 volilcev. Od teh je 43 volilo narodno, slovensko. Čast in slava jim.

Imena teh vrlih slovenskih domoljubov so: č. g. župnika J. Strah in M. Milošic, potem: Jakob Pravdič, Anton Vogrin, Jakob Šegula, Jak. Klinar, Fr. Pekonja, Jan. Zorko, Val. Rojs, Mih. Vogrin, Jarnej Kogl, Mart. Omulec, vsi iz sv. Trojičke in Antonske fare, Mih. Merčnik, Jak. Kocpek, Juri Jagrič iz Benediške, Leop. Bezjak, Mat. Sužnik, Jak. Vraz, J. Ribič, Ant. Kramberger, Jan. Polič in Karl Pečovnik iz sv. Roprčke, M. Črnko, Feliks Ferk, Ig. Ahman, Fr. Sekol, A. Pehan in Leop. Tomažič iz sv. Barbarske, K. Stiper, Alojz Čuček, Andrej Gole, J. Kraner, J. Drozg, Fr. Lorber, Fr. Kurnik iz sv. Lenartske fare, dalje A. Muršec iz Biša, J. Krautič iz Malne, Fr. Bela iz Šic, Jožef Črnčec iz Šitanec, Leop. Križan iz g. Ročice, Fr. Šlatar iz Ihove, Jan. Črnčec iz Lediuka. Janez Kraner pa od sv. Ane in Fr. Schönwetter od sred. Gastaraje volila sta polovičarsko: Radaj-Schmidererja.

Za tujei in nemškutarji pritisnili pa so: dr. Witterman in Mravljak od sv. Lenarta, senarski A. Družovič, oseški Kraner, zdravnik Rezinski in Ferd. Golob pri sv. Trojici z Ant. Golobom v gonjem Porčiči. Te je bilo v Mariboru sram biti slovenske krvi. Šli so Nemcem v pomoč podobni tistim sirotekom, ki sosedom proso branijo svoje pa vrabeem zobati pušajo. V črne knjige si jih Slovenci zapišemo in jih nikoli več ne izvolimo. Takim ljudem narodnih svetinj izročevati, to ne sme več biti! — Slov. bistriški okraj šteje 55 volilcev in nemšturstvo je prav po madjarsko in turško razsajalo. Bistriški Turki so gotovo v surovosti in nesramnosti prekosili vse rogovileže na celem Štajerskem. Cela tropa marširala je od volišča do volišča. Povsod ljudi vkup gonila, napajala in glase kupovala. Res so nam tako izpipali celi sv. Martin na Pohorji, Dežno in Črešnovce, Novoves, Ritoznoj, Gabernik in Bukovec. Obdržali so obedve Polskavi pa bilo je na posled vendar le zastoj. Zgubili so Poličane in Pokošje, Tinje, celo faro Laporsko, večino Makolske in Črešnovske, C. gonca in Loz-

nici, Stanosko, Lesečja ves, Vrhole, Hrastovec in Brezje pa je ostalo nam. Nalovili so 27, a v Maribor spravili samo 26 volilcev, ker je Ajd doma v Smrečnem ostal. Slovenci pa so imeli 28 vrlih korenjakov, med njimi državnega poslanca dr. Vošnjaka, župnika č. g. Lendovška in Lenarta. (Konec prih.)

Gospodarske stvari.

Naglo napenjanje goveje živine.

II. Notrajno zdravilo se mora še na drug način dajati. Ako morebiti nimaš enega ali drugega pri rokah, tako vzami apnene vode, (od vgašenega apna za 4 do 6 žlice na liter studenčne vode stopi, in to čisto odlij) za $\frac{1}{2}$ litra, noter prideni za eno žlico kamnovega olja (oleum petri rubr.) Tako zmes daj vsakih 10 minut noter, dokler napenjanje ne preneha; ali vzami nevgašenega apna za dobro žlico, deni ga v pol litra frišno sladkega mleka in daj vsakih 10 minut noter; ali vzami: kamno olje 30 gramov (2 lota), deni v 16 žlice vinskega žganja, in to zmešaj na blizo $\frac{1}{2}$ litra studenčne vode, to dajej kakor zgoraj; ali vzemi: samo kamno olje za eno žlico na $\frac{1}{2}$ litra frišne vode, ali vzemi: za eno žlico trepetinovega olja na $\frac{1}{2}$ litra frišne vode in daj vselej v 10 minutah noter, dokler ne preneha napenjanje.

Vsi ti recepti so prav dobri in skušeni pomočki zoper napetje goveje živine, ktere sem skož 25 let med kmeti z dobrim izidom rabil. Potrebno je si od teh več priskrbeti, in jih pri rokah imeti, da če sila pride, se koj lahko na pomoč hiti; najpripravnejši je vendar prvi recept, ker se v lekarni kupi pod imenom spirit. ammoni. caust. 150.00, kar se v dobro zatakneni steklenici pripravljeno shrani, in en pol litra žganja si tudi lahko lastnik h redu priskrbi.

Opomniti moram in posebno še priporočim pri livanji in noter dajanji previdno ravnanje, da živina lahko proti požira in ji ne zaleti v dihalnik.

Drugi način naglo iz vampa pri napetji živine hudi vogelni kislik odstraniti je, da v požiravnik vpeljemo cev, skož katero se zamore naglo po naravnem potu ta kislik izpustiti. V ta namen je nalašč orodje (instrument) namreč gibčna $1\frac{1}{2}$ metra dolga cev, ktera se z oljem ali mastjo dobro namaže, in skož gobec v požirak in vamp porine, da sapa skož to cev na vzgor vun šumi; treba je zraven dveh pomagačev, da glavo živali kvišku držita in blizu 40 cm. velike lesene kolice, ktera ima sredi primerno luknjo da zamore cev skož in se živini v gobec dene in drži, da se cev ne zgrize ali stisne; ako se cev na konci v želodec od hrane pri luknji zabaše, more se s zraven prirejeno „zondo“ po cevni luknji poravnati.

Ta operacija je zelo lahka, vendar za nevednega ima vselej nevarnosti, ker zamore poškodovanje požiravnika itd. pouzročiti.

(Konec prih.)

Opravila konjerejčeva meseca avgusta.

Proti koncu tega meseca začnejo navadno odstavljeti žrebeta. Ni pa gledati toliko na teden in dan, marveč na starost žrebeta, na njegovo rast pa na kobilo. Žrebeta bi naj 4—5 mesecev ostajala pri materah. Dalje jih puščati pri teh, to uže ne kaže, ker so čedalje bolj sitna in nadležna kobilam, za mleko uže menje marajo, ker druge krme dobivajo. Kobile so pa v tem času pogosto zopet breje. Imajo torej dva mladiča oskrbovati, kar je vsakako preveč. Naposled je pomisliti, da morajo takšne kobile časih prav težko voziti, orati. Tem bolj smo jim dolžni dobro polagati.

Dalje ko 5 mesecev sezati pusti se le bolehuim slabo razvitim žrebetom in če je kobila dobro rejena ter se jej primerno tudi streže.

Odstavljajo pa žrebeta na dvojni način, ali jih hipoma odstavijo, kakor bi pritrgal, ali jih le polagama odstavljaajo. Naglo odstaviti je lahko delo pa nevarno in torej menje priporočati. Žrebe se namreč hipoma loči od matere. Oboje močno poželuje po drugem, da vedno ržeta, nemirno simotamo lečeta in več jesti nečeta. Nekaj dni treba ojestro na nju paziti, sičér uideta, preskočita vse ograje, kakor bi slepa bila za vsako nevarnost.

Kobilam, ki so bile uže pri žrebeci pa niso bile ubrejene, je to hasnovito, da narejajo menje mleka, kar zopet zabrani ali zmanjša vnetje vimena in druge nevarne posledke. Zato je treba na vime takih kobil paziti in če je mleka polno, izmolzti, malo krme polagati, to pa le trave, brez detelje, in daje se vsaki den enkrat soli lizati, dokler ne premine nevarščina. Brejim kobilam naglo odstavljenje žrebet menje škoduje: nekaj zato, ker je narejanje mleka itak uže pojemati začelo in ker novi mladič v maternem telesu zmiraj več potrebuje.

Menje srečno vrši se naglo odstavljenje za žrebeta. Želje po materi, ponehanje jedljivosti stori, da močno shujšajo. Navadno morajo daleč proč, v tuje kraje, neznane razmere ter dolgo potovati. Dobijo pogosto boleznin, posebno smoliko, ki je časih nevarna in pogubna. Zato bilo bi počasno odstavljanje nasvetovati, kar pa dela veliko sitnob: najprej je treba žrebe od kobile popolnem prestaviti ali prezapreti, le 2—3krat na den sezati puščati, med tem pa polagati šrotanega ovsaa, kratko rezanega sladkega sena dati, soli za lizanje, zatem se sezati pripuščajo čedalje bolj redko in kratko, da se naposled popolnem ustavi. Tako starke polagama vedno menje mleka dojé in žrebe nanj

čedalje bolj pozabi. Tako je obema pomagano, nobeno ne zboli radi odstavljenja.

Toda tako odstavljenje dostikrat nikakor mogoče ni, ker večina konjerejcev svoja žrebeta proda in naenkrat odpošlje. Izjema je tam mogoča, kder, kakor na Štajerskem po mnogih krajih, žrebeta precej časa naprej kupijo proti temu, da ostanejo še več časa pri svojih materah. Vendar tudi tukaj ne gre vse gladko, ker lastniki kobil za prodano žrebe toliko ne marajo, kakor poprej. Največkrat vrši se torej naglo odstavljenje in naj konjerejci prav previdno ravnajo s kobilami in žrebeti. —

Razstava hmelja na Dunaji. Južnoštirsko hmeljarsko društvo naznani svojim udom, da se bode razstave hmelja, koja je v zvezi z XII. mejnarodnim žitnim in žetvenim trgom, vršujočim se 25. in 26. avgusta t. l. v Rotundi v c. kr. Praterji na Dunaji udeležilo in da je v to svrhu uže najelo mizo v prostorih razstave. Udi, koji se razstave udeležiti hočejo, naj pošljejo svoje izglede (muštre) nemudoma južnoštirskemu hmeljarskemu društvu.

V Žavci, dne 15. avgusta 1884.

Društveni odbor.

Sejmi. 26. avg. Ljubno, Obrež ptujski, 28. avg. Celje, sv. Trojica v Slov. goricah, Svičina, 29. avg. Muta, Orešje blizu Brežice, sv. Peter na Ottersbahu, sv. Filip v Beračah, Poličane, sv. Tomaž nad Veliko nedeljo, 30. avg. Hajdina, sv. Ilj pri Slov. Gradci, Planina, 31. avg. sv. Ilj v Slov. goricah.

Dopisi.

Iz Mariborske okolice. (Kaj pravijo nemškutarji?) Očitajo nam, da Slovenci same dohtarje volimo in k tim prištevajo tudi našega vrlega in poštenega zagovornika gosp. Radaja, kakor da bi bil on res le kak advokat, ne pak notar, pa če bi tudi bil advokat, kaj to briga nemčurje, da je le nam Slovencem pravičen, da ima voljo nas kmete in Slovence podpirati in zagovarjati, kder le mogoče. Zakaj pa nemškutarji pobirajo dohtarje za poslance, če so ti ljudje res tako strašno nevarni? Zakaj pa jih niso že davno odpravili? Saj so imeli lepo priložnost in dovolj časa, še čez 20 let. Saj so imeli večino dozdej celo v deželnem zboru! Pravijo, da to so največi odeluhi kmetov. No če je res tako, zakaj pa te nemškutarji sami najrajši letijo svojega dolžnika le k dohtarju tožit in posebno Slovenca še le prav z veseljem, češ naj ga odere na meh; saj za tega ne bo škoda. Kedaj je še kak dohtar odril koga svojevoljno? ako ga ni upnik mu izročil, mu še las ne sme zmešati. Največkrat je to le dolžnik sam kriv, včasi pa tudi kak

nepotrpljivi ali lakomni upnik ne pa dohtar. Pravijo, da tudi duhovniki nimajo nič pri teh volitvah opraviti, pa ko bi le z nemčurji vlekli, bi jih ti še sami radi vpregali. Ali niso ravno duhovniki tisti stebri, na katerih sloni še največja ljubezen do kmeta in naroda slovenskega? Že davno bi nas Slovence nemčurstvo popolnem poplavilo, ko bi teh dobrih voditeljev ne imeli. Saj imajo tudi duhovniki po postavi pravico voliti in za volilne može izvoljeni biti, zakaj bi tedaj ne smeli nevedne v tem podučiti. Se ve, da to nemškutarje najbolj v oči bode in zategavoljo nekteri našo duhovščino tako strašno sovražijo, psovljejo in nekteri celo tožijo. To je črna nehvaležnost. Tak človek, kateri v svojem življenji mešnika zaničuje, tudi na smrtni postelji malokedaj priložnost dobi njegove tolažbe. — Studence, Poberže, Pekre le nemški volijo, da bo šola vsa nemška, nič slovenska, ker se slovenski pre otroci tako doma naučijo. No so pač reveži, ako boljše sreče ne poznajo, kakor je nemščina. In zavoljo nemške volitve še drugo leto ne bodo nemški znali, pa ko bi tudi znali, kaj jim bo pomagalo? Skušnje kažejo, da tudi tisti, ki so nemški znali, lahko berači postanejo. Naj le gre nemškutar v davkarijo in lepo po nemški prosi, naj mu davek odpustijo in videl bo, da še krajcarja ne. Ali naj gre k bogatinu po nemški prosit, naj mu posodi 1000 fl. brez obresti, no, še petaka ne dobiš, ampak na vrata ti pokaže! Čemu tedaj toliko hvalisanje nemščine. Vsaka preveč nabita puška ti klofuto da. Slovenci vemo sami, kako je nemščina potrebna in se je učimo, vendar za se pa ne za tujee in lenuhe.

Iz Monšberga. (Volitve). Dne 5. t. m. imeli smo tukaj volitev volilnih mož, katera se je na veselje vseh narodnjakov dobro izvršila. Voliti ima pravico naša občina 3 volilce. Izvoljeni so torej 3 izvanredni narodnjaki, kterih gotovo noben nemčurski vihar ne omaja, ti so namreč: Č. v. gosp. župnik Martin Satler (19), Sagadin Jaka Sesteržki (19) in Leskovar Anton Brežki (20). Hvala tedaj vsem narodnim volilcem, kateri ste poznali limanico ptujskih nemčurjev, ki so jih lani po Monšbergu nastavili, ter se niste na nje vsedli ter svoje narodnosti nemčurskemu svaku niste zročili. Bodite toraj dragi možje, volilci naše občine narodnjaki, ob vsaki priliki pripravljen delati za naš narod, za naš blagor in ponos Monšberske občine. Zdramate se tudi Vi zastarani nemčurji, kateri še vedno delujete za blagor, ptujskih „Vätrov“. Ne krolite po oštarijah pri litrih žganja, ter ne govorite tam: mešnikov ne voliti, mešniki se naj svojega posla držé, kajti kdor mešnike zaničuje, on je vero zatajil in naj ti bo kak očiten grešnik in kdor mešnike zaničuje on gotovo cerkvo in njenega začetnika sovraži. Rajši si ove noviče obrnite

za narodni list „Slov. Gospodar“ ter ga skrbno prebirajte in kmalu boste zapazili njega uspeh, kakor sem ga jaz spoznal, kateri sem bil, sem zdaj, in ostanem vedno narodni — Slovence.

P.

Od sv. Ilja v Slov. goricah. Da nas Slovence ob severu ni še poplavilo nemško morje, da smo že precej prebujeni in se zavemo svojih pravic, da že obilno veje med nami narodni duh, temu so nam priča volitve volilnih mož dne 7. avgusta. Volile so ta dan občine sv. Ilj 3 može. č. g. Merčnika, (20) g. A. Tallerja (17) in g. J. Ferka z (20) glasi. Najhujše volilne borbe pričakovali smo v tej srenji. Kajti št. Iljski priklopljena srenja „Krsnica“ je skoro vsa v rokah nemških privandravcev, ali čudo! niti eden se ni prikazal pri volitvi, in saj tudi prav. Srenja Strihovec volila je enoglasno g. Pranca Fluherja, kmeta v Strihovci; Selnica g. Ivana Jager in J. Očkerl z dve tretjini glasov, Cirberg g. Hauza z večino glasov, srenja Dobrenje volila je g. Kranerja in Roškerja, posestnika na Dobrenji. Sami narodni možje razven 2 zadnjih. Goričan.

Iz Slov. Bistrice. (Nekov Miha Spess) piše popravek: „Da so v Črešnovcah Slovenci zopet protest vložili zoper volitev v občinski zastop je resnično, pa neresnično je, da so Stieger, Pičl in Spes na kakšno vižo volitev motili, ravno tako neresnično je, da je 4 sodčke piva bilo tam za napajanje volilcev. Resnično le je, da je gosp. Friz jun. v svoji krčmi pivo točil in komur se je njo piti poljubilo, je tudi le za plačilo njo piti zamogel. Miha Spess.“

Dostavek uredništva: nič ne pomaga, kaj so Spess, Pičl, Stieger delali zadnji čas v Črešnovcah in celem bistriškem okraji, to imamo Slovenci dovolj zvesto zapisano v črnih bukvah.

Politični ogled.

Avstrijske dežele. Cesar je 18. t. m. doživel svoj 54. god, kar se je povsod svečano obhajalo; v Mariboru so ekselencen milostljivi knezoškof v cerkvi sv. Alojzija obhajali veliko sv. mešo in ob 1. uri poludne 36 najvišjih dostojanstvenikov povabili na obed; knezoškofskove palači vzdala se je spominska plošča, da so cesar lani v njej prenočili. — Veliko veselje pouzročila je zmaga štajerskih Slovencev pri volitvi za deželni zbor, najbolj ona v Mariboru. „Slov. Gospodarju“ došlo je mnogo čestitek pa moramo reči, da zmage ni samo naš list odločil, ampak tudi naši prijatelji v mestu pa na deželi; vsak je storil svojo dolžnost in zmagali smo. — Nemški konservativci so tudi zmagali in štejejo 11 poslancev; v Lipnici šlo je posebno sijajno: Karlon in Lehman sta dobila 142 in 149 glasov, liberalni baron Washing-

ton je propal s 44 glasovi, bauernvereinski zveličar, Spielfeldski urar ali oskrbnik Appoth, pa nobenega. bil je popolnem zavržen. Njegov adjutant, stotnik Simlinger na Pesnici, sedaj lahko kot Jeremija na razvalinah bauernvereinskega liberalizma v mariborski okolici solze toči ali pa se v nos vgrizne. — V Gornjej Avstriji so na kmetih tudi konservativci zmagali. — V Radgoni zmagal je knez Alfred Liechtenstein na kmetih. — Čehov je mnogo v Krakov prišlo obiskovat Poljakov, pobratit se z njimi. Nemcem to ni po volji. — Na Kranjskem imajo dopolnilne volitve, kojih drugi Slovenci nismo veseli; preveč pogrešamo složnosti. — Italijani delajo na to, da bi Gorico, Trst in Istrijo združili v eno deželo. Slovincem in Hrvatom bi to tudi ugajalo. — Na Tirolskem delajo šance in trdnjave ob italijanskej meji, kojih ena stane uže 1 milijon goldinarjev. — Minister Kalnoki mudi se zmirom še pri nemškem Bismarku in pravoč je, da se snideta kmalu ruski in nemški cesar z našim vladarjem.

Vnanje države. Nemcem so Angleži prevažanje angleških poštnih pošiljatev na parobrodih v Ameriko popolnem odvzeli. To je Nemce in jihovega Bismarka silno razsrdilo. Volitve za državni zbor nemški se kmalu razpišejo. Nemški katoličani imajo 31. t. m. v Ambergu velikansk shod. Hočejo se baje za papeža potegniti, da bi svoje dežele dobili nazaj. — Francoški republikanci so sklenoli, da ne sme noben princ postati predsednik republike, v Madagaskar pošljejo Francozi več vojakov, s Kitajci pa iščejo na mirnem porazumeti se, toda kitajska cesarica želi vojsko s Francozi. — Italijanske trdnjave obiskejo in pregleduje sloviti nemški general Moltke. — Angleži zbirajo v Egiptu res vojakov, ki bi naj Hartum napali in vzeli. — Rumunski kralj je na poti v Belgrad, da obiše srbskega kralja. — V Meksiki je novi predsednik republike ukazal ustreliti dva generala, ker se je bal, da ga nebi spodrinola.

Smešnica 34. Kako nemškutarje delajo? Vzemi slovensko teslo. Bolj ko je neumno, boljše je. Izberi takega, ki ima prazno glavo, pa se rad po konci stavi. Nauči ga nekaj nemških besed in reci mu, da je to bolj „nobel“. Potem mu vtepi, da ni Boga in da je vse laž, kar duhovniki pravijo. Če ti verjame, potem je nemškutar uže narejen.

Jurij s pušo.

Razne stvari.

(V mestni skupini) ptujski dobil je Kunstek 265 glasov, (Ausserer 338), v celjskej Zolgar 291 (Nekerman 410). Prihodnjic zmagamo Slovenci!

(Slovensko društvo) izreka vsem volilecem, vsem domoljubom, ki so k sijajni zmagi štajerskih Slovencev dne 19. avgusta t. l. pripomagali, dostojno, vrlo zasluženno domoljubno zahvalo. Naprej zastava Slave!

Odbor Slov. društva.

(Od sv. Tomaža) nad Vel. nedeljo se nam piše, da bodo ondi 24. t. m. č. g. Arnej Stabuc služili prvo sv. mešo, česar se farani tem bolj veselijo, ker so takšne svečanosti zmiraj bolj redke. Isti den bodo tudi minorit č. o. Bonaventura Čiček obhajali primicijo v Hočah.

(Slavija) zavarovalnica ima zastopnike g. Huberja v Ljutomeru, Koserja pri sv. Lovrenci in Ferd. Goloba pri sv. Trojici v Slov. goricah. Ta pač ovega posla ni vreden, bil je najhujši rogovilež za nemčurje in lazil po cellem okraji za slovenskimi volilci. Jednako je delal tudi št. lenartski usnjar Mravljak in še v Mariboru tolažil nemčurje, češ, on bo uže delal, da bo čez 6 let drugače in nemčurstvo zmagovalo. Slovenci št. lenartski pa pravijo, da se golobekov in mravljic nič ne bojijo.

(Od Male nedelje) nam piše prijatelj, da je letina še precej dobra, pšenica čila in rodna, rž slabša, oves, graholka srednja, koruza lepa, hajda tudi, sadja obilo, vina bo sredje.

(Nagla smrt). Viničar g. Bindlehnerja v Leitersbergu je z gruške pal in k priči mrtev obležal.

(Sv. misijon) obhajajo č. g. lazaristi v rojstni fari svojega superiorja, č. g. Horvata, pri sv. Lovrenci v Slov. goricah od 16.—24. t. m.

(Ubila) sta brata Grila v gornjih Lazah konjskega okraja posestnika J. Urlepa 16. t. m. ter se sodniji sama izročila.

(Lesni tržci) skličejo 8. sept. t. l. v Maribor velik shod, da odpravijo refakcije in dobijo znižanih tarif na južni železnici. Ta je uže voljna udati se in z novim letom sedanje refakcije odpraviti.

(Vojaško godbo) so prepovedali za šulvereinski „Volkstest“ v Mariboru porabiti. Po mestu se je govorilo, da so hoteli tako nekaj penez nabrati za obed liberalnim volilecem, ako bi Schmiderer zmagal. Šulvereinski Weitlof je pa res v nedeljo tam okoli vohal.

(Lep dar) naklonili so trije vrli farani cerkvi sv. Martina pri Slov. Gradci, namreč orgle za 1400 fl. Orgle imajo 14 registrov in jih je izdelal izyvrstni orgljar Franc Naraks v Orivesi blizu Žavca. Vrli mojster bodi dobro priporočen.

(Knezoškof ljubljanski) milostljivi gospod Jakob Misija bodo meseca oktobra vpejlani!

(Spremembe v Lav. škofiji) Dr. Fr. Feuš je vikar stolni v Mariboru, Anton Borzečnik, stolni kaplan v Mariboru, Alois Meško,

korvikar, Jurkovič Martin, kaplan pri sv. Ani na Krembergu, Čagran Janez, kateket v Serajevu, Arnuš pri sv. Vidu pri Celji, Podhostnik Andrej gre v Bizelj, Bohanec Janez k sv. Jurju na južni železnici, Gaberc Martin v Cirkovce, Stabuc Arnej v Stari trg II., Kostanjevec Jož. v Kapelo pri Radgoni, Kranjc Jožef v Gornjigrad, Čepin Vincenc k sv. Rupertu pri Laškem, Stolz Martin k sv. Martinu na Pohorji, Fischer Andrej k sv. Štefanu pri Šmarji, Kolar Vincenc v Dramlje.

(V dijaško semenišče) so na novo sprejeti: Ignacij Silvester od sv. Barbare v Halozah, Anton Uršič od sv. Petra pod sv. gorami, Janez Terstenjak iz Hoč, Karol Čerič od sv. Barbare pri Vurnbergu, Anton Rižner od sv. Marjete pod Ptujem, Valentin Vogrinc iz Žetal in Franc Časl od sv. Franciška pri Gornjem gradu.

Listnica uredništva: Dopisi iz Brežice in Loč prihodnjic: kako se je v Mariboru volilo objavimo po imenih volilcev. Dopis iz Črešnje se porabi v Cerkv. prilogi. G. P. županu Požegarju v R. se je list redno pošiljal.

Loterijne številke:

V Trstu 16. avgusta 1884: 28, 85, 16, 55, 45
V Linci " " 41, 83, 79, 60, 50

Prihodnje srečkanje: 30. avgusta 1884.

Velečastiti gospod!

Da se v revšini vmrlemu penzioniranemu gospodu župniku Ivanu Ozmec spodoben spominek postavi, Vas župnijski urad pri sv. Tomažu za neki dar domoljubno prosi. Vsak še tako mali donesek, bode v ta namen hvaležno sprejet.

Sv. Tomaž pri Velikej Nedelji

8. avgusta 1884.

Hiša v mestu.

V Mariboru v Franc-Jozefovej ulici št. 29 proda se zidana pritlična hiša s krčmo, kder se stoči po 20—25 veder vina vsaki mesec. Hiša je 8½ sežnjev dolga, 4½ široka, pod njo je velika klet, ima 4 sobe, kuhinjo, shrambo, perilnico, veliko podstrešje. Pred njo prostor 1000□ sežnjev velik, zraven vrt, zadi dvorišče, zidan škeđenj, obokan hlev in svinjak za 14 svinj, sočivnjak, kder se dajo kedaj 2 hiši zidati. Kakih 20 metrov proč je njiva 3 orale in 600□^o velika. Vse velja 8000 fl. Ljubljanska hranilnica ima vknjiženih 2000 fl. Izplačati se mora 4000 fl., drugo lahko ostane.

Janez Lacheiner,

lastnik.

Hiša na prodaj.

Proda se zidana z opeko krita hiša z gospodarskim poslopjem, ledenico, kder je zraven klet. Vrh tega so še 3 obokane kleti, mesnica, vse ob velikej cesti. Krčma je tam uže 29 let. Grunta se da zraven vse ali kolikor se hoče vzeti. Doda se pravica na krčmarski in mesarski obrt. Več pové Paul Lebič na Frankolovem (Sternstein), zadnja pošta Vojnik (Hochenegg).

Učenca

sprejme za krojaški obrt Janez Gerold, krojač v Mariboru, sv. Magdalenskem predmestji, Pobreškej ulici. 2—3

Živinski sejem

bo 29. avgusta, god obglavljenje sv. Janeza, pri sv. Tomaži nad Velikonedeljo. Zavoljo volov in sploh lepe goveje živine pričakovati je obilne udeležbe.

Sejem

bo 29. avgusta 1884 v Poličanah, živinski in kramarski. Pričakuje se obilne udeležbe.

Učiteljska služba.

Na trirazrednici pri sv. Marjeti poleg Ptuja IV. plačilnega razreda in prostim stanovanjem je izpraznjena. Prosilci nemškega in slovenskega podučevanja zmožni naj svoje prošnje do 10. septembra 1884 pri dotičnem krajnem šolskem svetu, (Post Moschganzen) vložijo.

Okrajni šolski svet v Ptuji
dne 1. avgusta 1884.

Za predsednika:
Ranner.

2—3

Močen mladeneč za kupčijo

od 14 let starosti, z dobro šolsko oliko v obojnem, to je v nemškem in slovenskem jeziku v govoru in pismi zmožen — se vzame v prodajalnici pri Ivanu Koletnik-u na črni gori Device Marije blizo Ptuja. 3—3

1—4

Oznanilo sadjerejcem in vrtnarjem.

Ob suhem vremenu trgana (ne tresena) žlahtna jabolka, gruške, slive, debele češplje, breskve, — dalje finejše vrste fižol, zelenega boba, mlad grah, sladko korenje, rajska jabolka, česen (Porre), glive, šampinjone kupuje vsak čas in v vsakej množini po primernej ceni in prosi pismenih ponudeb:

Die Central-Station
für Obst- und Gemüse-Verwaltung
in Graz.

6—6

Mlatilnice,

slamoreznice in žitočistilne
stroje prodaja po strogo fabriški ceni

J. C. Demscher
Železnike, (Oberkrain.)

Javna zahvala.

Moja hiša in gospodarsko poslopje v Podovi, okraj Mariborski, mi je 19. julija t. l. pogorelo. Bil sem zavarovan pri zavarovalnici „Dunajsko zavarovalno društvo“, ki je škodo takoj vcenila in mi danes poplačala po svojem zastopniku, gosp. Karl Brezniku v Mariboru, Tegetthoffstrasse šte. 32.

Izrekam svojo zahvalo zavarovalnici in jo vsakemu v zavarovanje priporočim.
V Podovi dne 31. julija 1884.

Gašpar Meglič,
posestnik in župan.

Krčma se išče kupiti na dobrem mestu; dobro bi bilo, ako je kaj gospodarstva zraven. Ponudbe sprejema uredništvo „Slov. Gosp.“
2—2

V J. Leon-ovi zalogi

se dobivajo:

Velike egiptovske

Sanjarske bukve

po starih egiptovskih in arabskih pisminh.

Na 230 strani bodo obsegale:

Predgovor, — uprava avstrijsko-ogerske številne loterije, — na kaj se mora pri stavbi posebno paziti? — Dobitki in razna siečanja — štepeljina za dobitke — loterijski cenovnik ali tarifa — tablica, ki kaže koliko amb in trn obsegajo 90 števil, — 2600 razkladanj sanj z dotičnimi številkami za srečkanje — za 90 števil sanj v plodbah — kazalo srečnih in nesrečnih dni — tablica ki kaže, ktere številke se morajo staviti in razlaganje sanj v podobah.

Najnovejši natis

pomnožen z števlinimi, podučnimi napejavami in s pre-rokovanjem iz zvezd ali z mesečnim listom za oba spola.

Velja samo 30 kr. mehko vezano.

☛ Po pošti 5 kr. več. ☛

☛ Kdor se jih deset naroči, dobi 11. po vrh. ☛

Pri Jan. Leonu v Mariboru

Šolske ulice 2,

se dobiva papir in kouvete za pisma z lepim natisom

„Pozdrav z Maribora“

tudi v nemškem jeziku.

☛ 20 konatov za 15 kr. ☛

Tiska se pa tudi, če kdo 50 pisem in 50 kouvrtov naroči, pozdrav od vsacega kraja.

Pošta:

Radgona
(Radkersburg.)

Radensko kopališče (Štajerski Vichy)

Železnična

postaja:

Spielfeld.

se svojo izvrstno slatino, katera daleč preseza po svojih tvarinah vse jednake vrelece (kakor so: Vichy, Bilin, Gleichenberg, Selters, Ems, Preblava) in se poleg tega odlikuje potem, da ima v sebi jako mnogo ogljikove kisline in natrona, vzlasti pa, da ima tako znatno množino litija, kakeršna se ne nahaja v nobenem družem vreleci.*) Priporoča se torej kot posebno zdravilo pri protinastih vsedih in prevlakah v kosteh, pri kamenčkih v obistih in mehurji, pri zlatej žili (hämoroidah) pri bramorjih in žleznih oteklinah in tam, kjer se tvori preobilo kisline in služi v želodeci in črevalih, dalje pri zlatonici in pri zapretji.

☛ Cene: 1 soba 30—40 kr. — 1 kopol 30 kr. ☛

☛ V gostilnici dobra in jako cena postrežba. ☛

*) 1 liter Radenske slatine ima v sebi 0.06 gramov dvojno ogljikokislega litija, torej toliko, da se ga več v enem obroku ni varno povžiti. Kake vrednosti je ta sila krepki alkalij, kažejo Garrod-ovi poskusi, ki se v obče potrjujejo. Vzel je koščke kosti in hrustancev od protinastih bolnikov in jih položil v trojno jednako močno tekočino litija, kalija in natrona. Ali največje topilno moč je pokazal litij, kateri je v kratkem času očedil kosti sočne kisline. To ga je napotilo, da je ogljikokislil litij skušal pri bolnikih za protinom, pri katerih so se vsled tega scavnice prevlake pomanjšale in slednjic celo odpravile; to so uspehi, ktere tudi drugi zdravniki pri jednacih pogojih zatrjujejo. (Primeri, kar pišejo o tem Garrod, Binz, Nothnagel, Schroff, Niemayer.)

4—6